

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning

BEK nr. 1633 af 20/12/2017

Udsnit

Kapitel 12

Servicevejvisning på almindelige veje

Formål

§ 342. Servicevejvisning har til formål at vejlede til ikke-geografiske mål.

Stk. 2. Servicevejvisninger omfatter trafikalt begrundet servicevejvisning, kommerciel servicevejvisning og informationstavler, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 3. Servicevejvisning til trafikalt begrundet terminalmål er *M 9 Containerhavn, M 11 Færge, M 12 Lufthavn, M 13 Jernbanestation, M 13,1 S-tog, M 13,2 Metro, M 14 Busterminal* og *M 15 Transportcenter*.

Stk. 4. Servicevejvisning til kommercielle servicemål er attraktioner, seværdigheder, serviceanlæg, overnatningsmål, offentlige og private virksomheder og lignende.

§ 343. Servicetavler til kommercielle servicemål er *M 10, M 16, M 17, M 22- M 61* samt *M 101* og *M 102*.

Stk. 2. Nye servicetavler kan designes efter behov, jf. § 366.

Klage

§ 344. Kommunalbestyrelsers afgørelser vedrørende servicevejvisning på almindelige veje kan påklages til Vejdirektoratet for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. lov om offentlige veje § 132, stk. 1, og lov om private fællesveje § 87, stk. 2, samt bekendtgørelse om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser § 6, stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 2. Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt den pågældende, jf. § 132, stk. 3, i lov om offentlige veje, og § 87, stk. 4, i lov om private fællesveje.

Stk. 3. Afgørelser truffet af Vejdirektoratet efter stk. 1, kan ikke indbringes for transport-, bygnings- og boligministeren, jf. § 6, stk. 2, i bekendtgørelse om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser.

§ 345. Vejdirektoratets afgørelser som vejmyndighed vedrørende forhold, der er omfattet af dette kapitel, kan påklages til Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.

Stk. 2. Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt den pågældende.

Generelt om servicevejvisning på almindelige veje

§ 346. Vejmyndigheden træffer afgørelse om servicevejvisning.

Stk. 2. I vejmyndighedens vurdering skal indgå prioritering og udvælgelse af servicemål i det enkelte veikryds. Det gælder uanset antallet af vejvisningsmål. Vejmyndigheden kan afvise kommerciel servicevejvisning, hvis der er tale om virksomhed, der understøtter retsstridige formål, er åbenlyst anstødelig eller hvor andre helt særlige omstændigheder taler imod.

Stk. 3. Al servicevejvisning skal udføres med servicetavler, jf. §§ 280, 282, 283, 287 stk. 3, 288 stk. 7 og 8, 293, 295, 299 stk. 6 og 301, stk. 2.

Stk. 4. For kommerciel servicevejvisning kan der kun vejvises på *F 13 Pilvejviser* og *F 18 Tabelvejviser*.

Stk. 5. Følgende servicetavler kan opsættes som selvstændige tavler: *M 17, M 21, M 22, M 24, M 34, M 45, M 47* og *M 61*.

Stk. 6. Kommerciel servicevejvisning samt den trafikalt begrundet servicevejvisning med *M 15 Transportcenter* kan suppleres med tekst, dog jf. §§ 347 og 351.

§ 347. Kommerciel servicevejvisning skal udføres med servicetavler frem for tekst, når der er flere geografiske navne, terminalmål navne og kommercielle virksomhedsnavne end 4 på pilvejvisere eller tabelvejvisere.

§ 348. Servicevejvisning til trafikalt begrundet terminalmål kan kun ske med servicetavle, jf. §§ 346, 347 og 351.

Stk. 2. På *F 13 Pilvejvisere* og *F 18 Tabelvejvisere* angives afstand i hele kilometer fra vejvisningsstedet til målet.

§ 349. Servicevejvisning til kommercielle servicemål kan ske med servicetavle suppleret med tekst med virksomhedsnavn, dog jf. §§ 346, 347 og 351.

Stk. 2. Der må ikke anvendes andre symboler end dem, der er godkendt af Vejdirektoratet til servicetavler til kommercielle servicemål.

Stk. 3. Der må ikke anvendes virksomhedslogo.

§ 350. Servicetavler udføres med materialetype 3, dog jf. stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvor servicetavler anvendes på portaltavler anvendes materialetype 4.

Stk. 3. Sorte symboler udføres med materialetype 2.

Stk. 4. På tavler med blå eller grøn bund skal servicetavlerne udføres uden blå rand, og det hvide midterfelt inklusive symbol udføres i normalstørrelsen.

Trafiksikkerhed ved flere end 4 vejvisningsmål på almindelige veje

§ 351. Trafiksikkerheden skal vurderes konkret i det aktuelle vejkruds, når der ønskes opsat yderligere servicetavler i vejkruds med flere geografiske navne, terminalmål navne og kommercielle virksomhedsnavne end 4 på pilvejvisere og tabelvejvisere, dog jf. § 347.

Hvorfra kan vejvises på almindelige veje

Uden for tættere bebygget område

§ 352. For servicevejvisning til trafikalt begrundet terminalmål, der er beliggende uden for tættere bebygget område afmærket med færdselstavle *E 55 Tættere bebygget område*, kan der vejvises fra nærmeste rutenummererede vej med mindre andet fremgår af bestemmelserne under de enkelte servicetavler.

§ 353. For servicevejvisning til kommercielle servicemål, der er beliggende uden for tættere bebygget område afmærket med færdselstavle *E 55 Tættere bebygget område*, kan der vejvises fra nærmeste rutenummererede vej med mindre andet fremgår af bestemmelserne under de enkelte servicetavler eller servicemål.

Stk. 2. Når servicemålet er beliggende uden for tættere bebygget område afmærket med færdselstavle *E 55*, og hvor en sekundær rute ender blindt, kan der vejvises fra det vejkruds, hvor den sekundære rute afgrener fra eller krydser anden rutenummereret vej.

Stk. 3. Når servicemålet er beliggende uden for tættere bebygget område afmærket med færdselstavle *E 55*, og servicemålet ligger med lige lang afstand, eller inden for 2 kilometer mellem to rutenummererede eller flere rutenummererede veje, så kan der vejvises med én servicetavle i ét vejkruds på hver af de to rutenummererede veje. Køreafstanden måles langs den aktuelle rute til indkørslen til målet.

Indenfor tættere bebygget område

§ 354. For servicevejvisning til trafikalt begrundet terminalmål, der er beliggende inden for tættere bebygget område afmærket med færdselstavle *E 55 Tættere bebygget område*, kan der vejvises fra nærmeste rutenummererede vej med mindre andet fremgår af bestemmelserne under de enkelte servicetavler eller servicemål.

§ 355. For servicevejvisning til kommercielle servicemål, der er beliggende inden for tættere bebygget område afmærket med færdselstavle *E 55 Tættere bebygget område*, kan der vejvises fra nærmeste større vej med mindre andet fremgår af bestemmelserne under de enkelte servicetavler eller servicemål.

Servicevejvisning frem til servicemålet

§ 356. Der skal være kontinuitet i vejvisningen ved brug af servicetavler. Det betyder, at servicetavler, der en gang er vist, skal vises på alle efterfølgende tavler af denne kategori på ruten, indtil målet er nået, dog jf. stk. 2.

Stk. 2. Når servicetavler er suppleret med tekst skal denne vises på alle efterfølgende tavler af denne kategori på ruten, indtil målet er nået, jf. dog §§ 346, 347 og 351.

Kortmateriale

§ 357. Kortmaterialet findes på Vejdirektoratets hjemmeside og ajourføres med mellemrum:

- 1) Nærmeste rutenummereret vej er vist på kort over rutenummererede vej i Danmark.
- 2) Nærmeste større vej er vist på Geodatastyrelsens kort i målstok 1:200.000.

Ændring af eksisterende servicevejvisning – fælles bestemmelser for almindelige veje og motorveje

§ 358. Der skal foretages tilpasning af eksisterende servicevejvisning i henhold til bestemmelserne gældende for servicevejvisning på almindelige veje i forbindelse med:

- 1) den eksisterende servicevejvisning udskiftes ved slidtage eller beskadigelse,
- 2) der laves vejregulering eller lignende, eller
- 3) der foretages anden myndighedsbehandling af ny eller eksisterende servicevejvisning.

Betaling for kommerciel servicevejvisning samt turistoplysningstavler – fælles bestemmelser for almindelige veje og motorveje

§ 359. Vejmyndigheden kan opkræve betaling for administration, etablering samt drift- og vedligeholdelse af kommerciel servicevejvisning til servicemål som attraktioner, seværdigheder, serviceanlæg, overnatningsmål, offentlige og private virksomheder og lignende.

Stk. 2. Betalingen, som vejmyndigheden opkræver efter §§ 359-366, må ikke overstige omkostningerne ved ordningen for kommerciel servicevejvisning og turistoplysningstavler.

Stk. 3. Vejmyndigheden skal kunne dokumentere omkostningerne, som opkræves efter §§ 359-366.

Omkostninger ved ansøgning

§ 360. Vejmyndigheden kan opkræve betaling for administration i forbindelse med ansøgning om kommerciel servicevejvisning.

Stk. 2. Administration, jf. stk. 1, omfatter blandt andet registrering af ansøgning, indhentelse af oplysninger, vurdering af ansøgning, herunder vurdering af vej- og trafikforhold samt koordinering med andre vejmyndigheder.

Stk. 3. Betalingen kan opkræves ved ansøgningen, og beløbet kan fastsættes som et gennemsnit af vejmyndighedens udgifter til administration i forbindelse med ansøgninger om kommerciel servicevejvisning.

Stk. 4. Betalingen refunderes ikke, selv om vejmyndigheden ikke godkender ansøgningen om kommerciel servicevejvisning.

Omkostninger ved etablering

§ 361. Vejmyndigheden kan kræve, at de virksomheder, der får tilladelse til opsætning af kommerciel servicevejvisning, skal betale samtlige omkostninger forbundet med etablering, herunder administration ved indkøb, materialeomkostninger, transportomkostninger samt opsætning mv.

Stk. 2. Vejmyndigheden kan kræve beløbet betalt før etablering af vejvisningen bliver påbegyndt.

Omkostninger ved nedtagning

§ 362. Vejmyndigheden kan opkræve betaling for samtlige omkostninger forbundet med nedtagning og bortskaffelse af det nedtagne materiel.

Stk. 2. Vejmyndigheden kan kræve beløbet betalt før etablering og samtidig med betalingen i henhold til § 361.

Omkostninger til drift og vedligeholdelse

§ 363. Vejmyndigheden kan opkræve betaling for samtlige omkostninger ved drift og vedligeholdelse af tavlen.

Stk. 2. Drift og vedligeholdelse omfatter græsslåning, afvaskning af tavlen samt administration i forbindelse med opkrævning af betalingen. Opkrævningen skal ske periodisk, fx én gang årlig, og beløbet kan fastsættes som et gennemsnit af vejmyndighedens drifts- og vedligeholdelsesudgifter i forbindelse med den kommercielle servicevejvisning.

§ 364. Hvis tavlen beskadiges eller nedslides, kan vejmyndigheden opkræve betaling for samtlige omkostninger i forbindelse med reparation eller udskiftning af tavlen.

Stk. 2. Vejmyndigheden skal, forinden reparation eller udskiftning af tavlen igangsættes, underrette tavleejeren om den forestående reparation eller udskiftning og spørge tavleejeren, om han ønsker vejvisningen opretholdt.

Renter og rykkergebyr

§ 365. Hvis betalingen for ydelserne i §§ 359-364 ikke erlægges rettidigt, tillægges renter i overensstemmelse med renteloven.

Stk. 2. Vejmyndigheden kan kræve rykkergebyr for erindringsskrivelserne, jf. lov om offentlige veje § 134, stk. 6.

Stk. 3. Hvis betalingen stadig ikke erlægges efter mindst 2 erindringsskrivelser, kan vejmyndigheden uden yderligere varsel fratage virksomheden retten til servicevejvisning og nedtage tavlen, jf. lov om offentlige veje § 134, stk. 7.

Betaling for godkendelse af symboler

§ 366. Vejdirektoratet kan opkræve betaling for samtlige omkostninger ved udvikling og godkendelse af nye symboler, jf. § 349, stk. 2.

Servicevejvisning til trafikalt begrundet terminalmål på almindelige veje

§ 367. Servicevejvisning til terminalmål er trafikalt begrundet.

§ 368. Ved servicevejvisning til containerhavn, færge, lufthavn, jernbanestation, S-tog, metro, busterminal og transportcenter skal anvendes servicesymbolerne *M 9 Containerhavn, M 11 Færge, M 12 Lufthavn, M 13 Jernbanestation, M 13,1 S-tog, M 13,2 Metro, M 14 Busterminal og M 15 Transportcenter.*

Stk. 2. Til containerhavne, bilfærgehavne og lufthavne, jernbanestation, S-tog, metro, busterminal og transportcenter kan vejvises fra nærmeste rutenummererede vej, eller som anført i Fjern- og nærmålskataloget, jf. cirkulære om rutenummerering af det danske vejnet og omlægning af hovedvejsnettet. Fjern- og nærmålskataloget findes på Vejdirektoratets hjemmeside.

Stk. 3. Til en bilfærgehavn vejvises med det geografiske navn på bilfærgens afgangsbay uden *M 11 Færge*, indtil denne er nået.

Stk. 4. I bilfærgens afgangsbay kan vejvises til bilfærgens destination.

Stk. 5. Vejvisning til færger, der alene betjener cyklende og gående skal ske med *M 10 Færge for cyklende og gående*, jf. stk. 3 og 4.

§ 369. *M 15 Transportcenter* kan suppleres med teksten »Transportcenter« og eventuelt geografisk navn, dog jf. § 347.

Servicevejvisning til kommercielle servicemål, offentlige og private institutioner og virksomheder

§ 370. Der kan anvendes servicetavle og tekst med virksomhedsnavn til kommercielle offentlige og private institutioner og virksomheder, når § 347 er opfyldt. Servicemålene er:

- 1) Almene institutioner og anlæg (hospitaller, skoler, sports-/idrætsanlæg og lignende).
- 2) Kulturelle institutioner (kulturbuse, forsamlingshuse, teatre og lignende).
- 3) Offentlige kontorer og servicefunktioner.
- 4) Industriområder.
- 5) Offentlige og private virksomheder.

Stk. 2. Der må kun vejvises med servicetavle *M 21 Førstehjælp* til døgnåbne skadestuer, som kan yde førstehjælp.

§ 371. Når der vejvises til offentlige virksomheder, herunder institutioner, vejvises med servicetavle på *F 13 Pilvejviser* eller *F 18 Tabelvejviser*.

Stk. 2. Servicevejvisning til industriområder skal ske med servicetavle *M 57 Industriområde*. Hvis industriområdet har et navn angives dette på vejvisere sammen med *M 57*, dog jf. § 347.

Servicevejvisning til kommercielle servicemål, overnatningsmål

§ 372. Der kan anvendes servicetavle og tekst med virksomhedsnavn til kommercielle overnatningsmål, når §§ 346, 347 og 351 er opfyldt.

Stk. 2. Der kan vejvises til hytter med dag til dag udlejning, campingplads, samt til vandrerhjem, hotel, kro eller motel.

Stk. 3. Til følgende mål kan vejvises med en række servicetavler samlet i en *F 13 Pilvejviser* eller *F 18 Tabelvejviser*:

- 1) *M 31 Campingplads*.
- 2) *M 32 Campingplads for autocampere*.
- 3) *M 33 Campinghytter*.
- 4) *M 41 Vandrerhjem*.
- 5) *M 42 Hotel*.

§ 373. Servicetavle *M 31 Campingplads*, *M 32 Campingplads for autocampere* og *M 33 Campinghytter* må kun anvendes i forbindelse med campingpladser eller hytter, hvor det er dokumenteret, at de som minimum opfylder Erhvervsstyrelsens »Campingreglement«.

Stk. 2. *M 32 Campingplads for autocampere* kan dog også anvendes i større byer som vejvisning til lokaliteter, hvor overnatning med autocampere er tilladt.

§ 374. Servicetavle *M 41 Vandrerhjem* må kun anvendes i forbindelse med vandrerhjem, hvor det er dokumenteret, at de som minimum opfylder de af Danhostel opstillede kvalitetskrav.

§ 375. Servicetavle *M 42 Hotel* må kun anvendes i forbindelse med hotel, kro eller motel, jf. lov om sommerhuse og camping m.v., som har flere end 3 soverum med tilsammen flere end 8 sovepladser. Det skal være dokumenteret, at kravene i 1. pkt., er opfyldt.

§ 376. Inden for tættere bebygget område må navn på overnatningsmål kun anføres på vejvisere, hvis der er flere overnatningsmål af samme type i byen i umiddelbar nærhed af hinanden, og hvis vejmyndigheden etablerer en sammenhængende vejvisning til overnatningsmål, dog jf. § 347.

Servicevejvisning til kommercielle servicemål, fritids- og turistmål

§ 377. Der kan anvendes servicetavle og tekst med virksomhedsnavn til følgende kommercielle fritids- og turistmål, når § 347 er opfyldt:

- 1) Badesteder.
- 2) Større rekreative mål (naturområder, nationalparker, fritids- og turistanlæg og lign.).
- 3) Betydende seværdigheder og turistattraktioner.
- 4) Kirker.
- 5) Udsigtstårn ved større naturområder.

§ 378. Servicevejvisning til udendørs badesteder må kun ske med servicetavle *M 35 Badested*, mens servicevejvisning til indendørs badesteder kun må ske med servicetavle *M 35 Badested* med tagsymbol.

§ 379. Når der vejvises til badesteder beliggende indenfor tættere bebygget område, kan der vejvises ved indkørslen til badestedet.

§ 380. Servicetavle *M 36 Golfbane* må kun anvendes i forbindelse med golfbaner, som er åbne hver dag i sæsonen, for både medlemmer og ikke medlemmer.

§ 381. Servicetavle *M 37 Fiskesø (Put and Take)* må kun anvendes, hvor der er mulighed for at fiske uden offentligt fisketegn.

Stk. 2. Ejeren af fiskesøen skal over for vejmyndigheden dokumentere, at fiskesøen er godkendt i henhold til gældende lovgivning.

§ 382. *M 38 Udsigtstårn* må kun anvendes i forbindelse med større naturområder.

§ 383. Servicetavle *M 52,1 Lokal seværdighed* må kun anvendes i forbindelse med seværdigheder og attraktioner af høj kvalitet og stor offentlig interesse, jf. stk. 2.

Stk. 2. Servicevejvisningen jf. stk. 1, forudsætter, at det over for vejmyndigheden er dokumenteret, at seværdigheden eller attraktionen som minimum opfylder følgende kvalitetskrav:

- 1) Den skal have interesse for en bred målgruppe. Dette skal dokumenteres ved oplysning om besøgstal eller materiale, der beskriver seværdighedens eller attraktionens oplevelsesværdi for både den danske befolkning og for udenlandske turister.
- 2) Den skal mindst være åben for publikum 5 timer om dagen, 5 dage om ugen i perioden 1. maj til 30. september.
- 3) Der skal i umiddelbar tilknytning til den være opsat en informationstavle, hvor det på dansk, engelsk og tysk oplyses, i hvilke måneder, dage og timer publikum har adgang til den. Det gælder dog ikke naturområder, fortidsminder og lignende med ubegrænset adgang. Informationstavlen skal endvidere indeholde en beskrivelse af seværdighedens eller attraktionens art og karakter. For entrébetingede seværdigheder eller attraktioner skal der endvidere oplyses om aktuelle priser.

§ 384. Servicetavle *M 52,2 National seværdighed* må kun anvendes til seværdigheder og attraktioner, som har en særlig kulturhistorisk, naturmæssig eller oplevelsesmæssig værdi på nationalt eller internationalt niveau.

Stk. 2. Servicevejvisning med *M 52,2 National seværdighed* må kun ske med Vejdirektoratets godkendelse efter indstilling fra Slots- og Kulturstyrelsen, Naturstyrelsen og VisitDenmark.

Stk. 3. Seværdigheden eller attraktionen skal opfylde følgende kvalitetskrav:

- 1) Den skal have en helt særlig kvalitet og oplevelsesværdi, der gør, at den kan karakteriseres som »betydningsfuld seværdighed af national interesse«.
- 2) Dens kerneoplevelse og værdi skal være permanent og ikke betinget af særarrangementer eller andre aktiviteter af midlertidig karakter.
- 3) Den skal mindst være åben for publikum 5 timer om dagen, 5 dage om ugen i perioden 1. maj til 30. september.
- 4) Der skal i umiddelbar tilknytning til den være opsat en informationstavle, hvor det på dansk, engelsk og tysk oplyses, i hvilke måneder, dage og timer publikum har adgang til den. Det gælder dog ikke naturområder, fortidsminder og lignende med ubegrænset adgang. Informationstavlen skal endvidere indeholde en beskrivelse af seværdighedens art og karakter. For entrébetingede seværdigheder eller attraktioner, skal der endvidere oplyses om aktuelle priser.

§ 385. Servicevejvisning med *M 53 UNESCO*

verdensarvsmonument må kun anvendes med Vejdirektoratets godkendelse efter indstilling fra Slots- og Kulturstyrelsen.

§ 386. Servicetavle *M 54 Nationalpark* må kun anvendes til nationalparker, der er udpeget i henhold til gældende lov om nationalparker.

§ 387. Når der vejvises med *M 54* til nationalparker, kan der vejvises fra nærmeste rutenummererede vej eller som angivet i Fjern- og nærmålskataloget, jf. cirkulære om rutenummerering af det danske vejnet og omlægning af hovedvejsnettet. Fjern- og nærmålskataloget findes på Vejdirektoratets hjemmeside.

§ 388. Når der på motorvej anvendes *K 30 Turistoplysningstavle* jf. §§ 333-336 kan der på den skærende vej fra rampekrydset og frem til seværdighedens- eller turistattraktionens beliggenhed anvendes kommerciel servicevejvisning jf. §§ 346, 347 og 351.

Servicevejvisning til andre kommercielle servicemål

§ 389. Der kan anvendes servicetavle og tekst med virksomhedsnavn til andre kommercielle servicemål, når § 347 er opfyldt.

Stk. 2. Når der vejvises til offentlige virksomheder, herunder institutioner, vejvises med servicetavle på *F 13 Pilvejviser* eller *F 18 Tabelvejviser*. Servicemålene er:

- 1) Posthus.
- 2) Telefon.
- 3) Bilværksted og lignende.
- 4) Tankanlæg.
- 5) Rasteplads.
- 6) Restaurant.
- 7) Cafeteria.
- 8) WC.
- 9) Tømningsplads for kemiske toiletter.
- 10) Turistinformation.

§ 390. Til posthus, herunder postbutikker med samme funktion som posthus, kan vejvises med servicetavle *M 17*.

§ 391. Servicetavle *M 23 Værksted* må kun anvendes i områder, hvor værksteder er vanskelige at observere fra den vej, som tavlen opsættes ved.

§ 392. Servicetavle *M 24 Tankanlæg* må kun anvendes, hvis:

- 1) der findes tanke med brændstof til alle almindeligt forekommende motorkøretøjstyper,
- 2) der kan købes brændstof hele døgnet, og
- 3) tankanlægget ikke er umiddelbart synligt fra den vej, som tavlen opsættes ved.

Stk. 2. Betingelsen i stk. 1, nr. 3, kan dog fraviges, hvor tankanlægget er placeret således, at trafikanterne ser tankanlægget så sent, at de kan forventes at reagere til fare for de øvrige trafikanter.

Stk. 3. Til tankanlæg eller værksted beliggende uden for tættere bebygget område kan der vejvises fra nærmeste rutenummererede vej, hvis tankanlægget eller værkstedet er beliggende inden for 1 km fra den rutenummererede vej.

§ 393. Vejvisning til rasteplads forsynet med borde og siddepladser, må kun ske med servicetavle *M 34 Rasteplads*.

Stk. 2. Andre vige- og parkeringspladser skal afmærkes med *E 33 Parkering*.

Stk. 3. Til rasteplads, beliggende ved en sidevej tæt på en overordnet vej, kan der vejvises fra den overordnede vej.

§ 394. Servicetavle *M 43 Restaurant* må kun anvendes i forbindelse med restauranter, hvor der dagligt er indendørs servering af mindst 2 hovedmåltider.

§ 395. Servicetavle *M 45 Cafeteria* anvendes til at angive, at der er servering af enklere måltider fx kaffe, te og smørrebrød.

Stk. 2. Der skal være mulighed for at nyde måltidet indendørs og for at sidde ned og sætte tallerken, glas eller lignende fra sig.

Stk. 3. Tavlen må ikke anvendes, hvis der i forvejen er afmærket med servicetavle *M 43 Restaurant*.

§ 396. Servicetavle *M 46 WC* må kun anvendes til at angive toilet eller tørkloset.

Stk. 2. Hvis toilettet er indrettet for handicappede, skal tavlen forsynes med handicapsymbol.

§ 397. Servicetavle *M 47 Tømning af kemisk toilet* må kun anvendes på rastepladser, hvor der er tømningmuligheder for kemiske toiletter gennem en brønd på pladsen.

§ 398. Vejvisning med servicetavlerne *M 46 WC* og *M 47 Tømning af kemisk toilet* kan ske ved indkørslen til rastepladsen, uanset om de er beliggende inden for eller uden for tættere bebygget område afmærket med færdselstavle *E 55*.

§ 399. Servicetavle *M 61 Informationstavle* skal anvendes til at angive, at der på parkeringspladser, rastepladser eller lignende findes informationstavle eller anden tilsvarende information.

Stk. 2. Servicetavle *M 61* skal opsættes ved indkørslen til rastepladsen, uanset om *M 61 Informationstavle* står inden for eller uden for tættere bebygget område afmærket med færdselstavle *E 55*.

§ 400. Servicetavle *M 61* med tagsymbol må kun anvendes efter samråd med Dansk Turismedremmes Autorisationsordning. Såfremt der ydes landsdækkende turistinformation og -service, kan der anføres teksten »Bureau« på en undertavle.

Stk. 2. Når *M 61* anvendes til at angive indendørs bemandet information kan den opsættes ved nærmeste større vej, hvor vejmyndigheden finder det påkrævet.